

Posudek diplomové práce Věry Těthalové
Iniciační svátosti. Východisko křesťanského duchovního života před druhým vaticánským koncilem a po něm

Samotný název diplomové práce Věry Těthalové vypovídá dostatečně jasně o cíli, který si autorka stanovila, tedy osvětlit problematiku svátostí křtu, biřmování a eucharistie v souvislosti s křesťanským duchovním životem před Druhým vaticánským koncilem a po něm. Tento cíl také diplomantčina práce splňuje: od představení podstaty a historického vývoje iniciačních svátostí až po současnou pokoncilní praxi dospívá až k pozitivnímu hodnocení koncilních reforem, které napomohly „přiblížení se církve dnešnímu světu“ a prohloubení života víry současných křesťanů.

Téma je zpracováno přiměřeně požadavkům kladeným na diplomovou práci a velmi sourodě, bez zbytečných digresí. Lze samozřejmě diskutovat o tom, zda všechny formulace předkládané jako jednoznačné a zcela jasné (viz s. 8: „lze tedy říci, že bez církve a svátostí člověk nemůže dojít spásy“ či v čem spočívá podstata svátosti biřmování na s. 11) jsou v současné teologické reflexi skutečně neproblematické, ale diplomantka si tu dokázala poradit odvolávkou na katechismus katolické církve. Jinak formulováno ovšem mohlo být např. specifikum svátosti manželství: „manželství je jedinou svátostí, kterou neuděluje církev“, zvláště když autorka krátce předtím sama připomněla obraz manželství, jež se stává „domácí církví.“

Autorka dokázala dobře odlišit a popsat podstatné rysy jednotlivých vývojových proměn iniciačních svátostí, období jednoty, rozdělení a znovusjednocení iniciačních svátostí, včetně velmi vhodně zpracované praxe před Druhým vaticánským koncilem. Diplomantka dokázala být věcná, výstižně a bez přebytečných informací popsat základní rysy předkoncilní praxe a srovnat ji se základy a praxí po Druhém vaticánském koncilu. Dobře postihla koncilní podněty pro oblast liturgie a jejich ozvuk v nových obřadních knihách, zařazení liturgie do celku křesťanského duchovního života. Projevila přitom schopnost vyváženě prezentovat vlastní názor a překročit tak hranici pouhého tlumočení informací převzatých z literatury k tématu. Je škoda, že nemohla pracovat také se zahraničními tituly odborné literatury, která ji mohla inspirovat v hledání odpovědi na otázky, jež si autorka klade. Příkladem může být otázka po příčinách přetrvávajících potížích s „funkčností“ svátosti biřmování, tedy proč svátost biřmování bývá méně doceněna než jiné svátosti: „nezbývá nám nic jiného než uvažovat nad tím, zda důvod takového postoje je důsledkem pouhé absence základních katechismových znalostí, nebo zda příčina tkví v problémech hlubších...“ (s. 68). Odpověď by totiž vyžadovala hlubší reflexi o teologickém základě této svátosti, která by se musela opírat o četnou odbornou literaturu dostupnou v jiných jazycích než v češtině. Pokud bych měla diplomantce položit otázku, týkala by se zřejmě oblasti *teologie iniciačních svátostí* a to konkrétně upřesnění zásadního rozdílu mezi křtem a biřmováním (což KKC, na nějž se na s. 67 odvolává, neřeší).

Formální úprava práce je dobrá bez vážných gramatických chyb, podobně jako její typografická úroveň.

Práci doporučuji k obhajobě s navrhovaným hodnocením výborně až velmi dobře v závislosti na obhajobě.



Mgr. Denisa Červenková, CSTF